

NÁVRATY...

**Sbírka prací na téma
„Návraty a nenávraty...“**

SEKUNDA A

2014/15

Předmluva

Představuji vám týmovou práci žáků sekundyA, víceletého gymnázia naší školy (Gymnázium, OA a JŠ s právem SJZ Hodonín). Žáci jsou ve věku 13 - 14 let.

Žáci se seznamovali s problematikou holocaustu už od ledna, kdy zhlédli film „Arnošt Lustig – devět životů“. Po filmu jsme mluvili o problematice holocaustu a reflektovali zkušenost z filmu. Do cesty nám vešla výzva v podobě propozic pro **soutěž Jom-ha-Šoa** a tuto výzvu jsme využili k vlastní tvorbě, až vznikla tato sbírka.

Žáci tvořili drobné texty – malé básně, a to jak individuálně, tak ve dvojicích. Také vytvořili jednu kolektivní báseň. Někteří přidali i vlastní text – úvahu nebo příběh. Inspirací bylo téma soutěže „**Návraty a nenávraty**“ a motto soutěže.

Motto:

„Plakala jsem pro všechny,
kteří se nedožili konce války, pro
tátu a mámu, a proto, že jsem
zůstala jen já. Neměla jsem pocit,
že jsem zvítězila...“

(Eva Löwidtová Erbenová)

Přeji každému, kdo bude listovat touto sbírkou, aby za každým textem viděl úžasného mladého člověka, který přemýšlí o životě i všemožném lidském trápení.

Přeji čtenářům hluboký čtenářský zážitek. Autorům děkuji za to, že přispěli k tomu, abychom neztráceli svou historickou paměť a citlivost vůči lidským osudům.

Andrea Baumannová

NÁVRAT... KOLEKTIVNÍ BÁSEŇ – SEKUNDA A, 2014-15, Gymnázium, OA a JŠ s PSJZ Hodonín

Návrat je okamžik, který nezapomínáme.

Návrat je velká změna ať už dobrá či špatná.

Návrat je ne vždy zrovna veselý.

Návrat je někdy velmi složitý.

Návrat je i není úleva.

Návrat je někdy šťastný a krásný, ale občas smutný a trpký.

Návrat je pocit, který nejde vždy vysvětlit.

Návrat je přesun zpátky domů.

Návrat je důležitou součástí naší cesty.

Návrat je konec často bolestivé cesty.

Návrat je nemožný, když se není kam vrátit.

Návrat je někdy těžký, někdy radostný.

Návrat je něco, co umí potěšit, ale i zklamat.

Návrat je někdy hodně bolestivý.

Návrat je většinou kompenzací smutku.

Návrat je těžký pro každého

Návrat může být šťastný, ale i smutný

Může být bolestivý.

Návrat může být i krutý.

Návrat může být krutý, když nemáte za kým se vracet

Návrat je hodně důležitá událost.

Návrat je vždy velká událost.

Návrat není vždy radostný.

Návrat je velmi šťastná událost, pro ty, kteří o ni stojí.

Návrat může být pro někoho štěstí a pro někoho neštěstí.

Návrat je pro někoho zdrcující a pro někoho veselý.

Návrat

Klára Ondrušková

Nevěděla jsem, co dělat,
Ááá... křičela jsem.
Vtom jsem to uslyšela,
Rachot blížící se sem.
A pak jsem se probudila.
To byl jen sen.

NÁVRAT

Alexandr Kocian

Není jednoduchý.
Ale ani složitý.
Vrátit se může být nepříjemné.
Rodina na tebe nečeká.
A ty se vrátit musíš.
Takový je návrat.

NÁVRAT

Barbora Slavíková
N-není vždy veselý
Á-ani smutný
V-velké očekávání
R-rozhodne jedna chvíle
A-ale i lidi kolem nás
T-těšení se neznamena veselit se

NÁVRAT

Běhal Antonín

Není vždy radostný,
Ale je to cesta domů,
Vracím se do míst svého dětství,
Radost se mísí se smutkem,
A tak není štěstí dokonalé ,
To je ale v životě málokdy.

NÁVRAT

Daniel Dorica

Není vždy šťastný.
Á(A)si je někdy lepší nevracet se.
Vyzkouší tvoje city.
Raní tvoje srdce.
Adaptuje do nového života.
Tvoří nové zkušenosti.

NÁVRAT

Matěj Dvořák

Návrat nám může něco i vzít

Áť už je bolestný nebo šťastný

Velmi nám může změnit život

Rodinu nikdo nenahradí

Ale přátelé nám pomohou překonat těžké chvíle

To nám může velmi pomoci...

NÁVRAT

KATEŘINA MALÁNIKOVÁ

Nikdy jsem neřekla nikdy,

Áž teď.

Vrazím do stolu a opřu se o zed'.

Rozmýšlím a ptám se, kdy?

Ale nikdo mi neodpoví,

Tentokrát už nikdy, já to vím.

NÁVRAT

Eliška Martínková

Ne každý se chce vrátit zpět,

A začít nový život,

Vznést se nad všechn smutek,

Rovnou zapomenout,

A zamilovat si znovu svět,

To nepůjde teď hned.

NÁVRAT

Pavla Bučková

N - Návrat není vždy veselý

Á - Ani smutný

V - Velké očekávání, až se blízcí vrátí

R - Radši později než vůbec

A - " Ahoj " může být tvé poslední

T - Tvůj život už nebude stejný

Návrat

VENDULA KOLÁŘOVÁ

Nový život

Ále ne vždy

Vrací, ale i bere

Rodina

Ale když už žádnou mít nebudete

Tak návrat bude o to těžší

Návrat

Viktorie Zaviačičová

Není vždy nejlehčí
Ááá, kde je má rodina ?
Všichni jsou pryč, už se nevrátí
Radost necítím
Ale bolest si ke mně našla cestu
Takový je návrat bez rodiny

NÁVRAT

Nikola Veselská

Ne, to ne,
Álespoň někdo mohl zůstat,
Vždyť já si to nezasloužím!
Ráchel, táta, máma, babička, děda, ti všichni tam byli,
A přece se nikdo nevrátil,
Trochu času, řekla jsem si, ale už nikdy jsem nezapomněla...

Návrat

Natálie Dvořáková

Návrat není vždy veselý.
A obzvláště, když jsi sama.
Všichni tady nemůžou být napořád.
Realita je někdy krutá.
Aneb.
Takto se nedá žít.

NÁVRAT

TOMÁŠ POPOVSKÝ

Není vždy Úplně veselý

A šťastný,

Válka je hrozná věc,

Rodiny ztratily některé členy

A někdy i majetek.

To by nikdo z nás nechtěl.

Návrat-akrostich

VERONIKA ŠKRABALOVÁ

Někdy možná,

Áž přijde čas,

Vrátí se všechno zpátky zas.

Radostné chvíle,

Ať vrátí se k nám.

Ty, které tak dobře znám.

NÁVRAT

VOJTA JIRÁSEK

Náhodně vybraný
Árijec
Vyzval mé
Rodiče,
Aby ho následovali a od
Té chvíle jsem je neviděl.

NÁVRAT

Zdeněk Foltýn

Někdy dává naději
A a jindy život ve strachu.
Vracíme se raději, když je za kým.
Rodinu člověk nenahradí
A a na tu hrůzu nezapomene.
Tvrdý je to návrat.

NÁVRAT

LUCIE ZUBALÍKOVÁ

Navždy pryč
a v našem srdci
vyryti už zůstanou,
raněním
a nemocným,
těm už jen Bůh a vzájemná láska pomohou.

NÁVRAT

MAGDALENA HANUSOVÁ

N ové věci před námi,
Á staré za námi.
V racím se domů,
R ychle, ať tam už jsem,
A le není všechno stejné,
T o je jak zlý sen.

Návrat je těžký pro každého...

PETRA REDKOVÁ

Navrátit se?
Asi ani nechci.
Vím, že to bude bolet.
Raději skončím už tady.
Ano, bude to lepší.
Trápení by bylo příliš velké.

NÁVRATY A NENÁVRATY

Veronika Škrabalová, Eliška Martínková

Když se vracím domů, naplňuje mě radost,
Když se vracím, někdy mám starost,
Když se vracím zas a znova, nenalézám žádná slova,
Když se vracím naposled, neumím slzy zadržet.

Návrat může být krutý, pokud není se z čeho radovat,
Návrat může být krutý, pokud nezvládneme zapomínat.
Návrat může být krutý, když není kam se vrátit,
Návrat může být krutý, když není už co ztratit.

Návraty rozdávají rány i radosti,
Plní nás štěstím i zlostí,
Přinášejí úsměvy i starosti.

NÁVRAT

Zugárek , Kolařík

Když se vracím z dalek ke své matce,
Když se vracím ke své rodině,
Když se vracím,tak se cítím sladce,
Když se vracím tam, kam patřím.

Návrat může být těžký,když se vracíte sami ,
Návrat může být těžký,i když se vracíš s námi,
Návrat může být těžký,když jsem nevyhrál,
Návrat může být těžký,když mě doma nikdo nečeká.

Návrat

Magdaléna Hanusová, Vendula Kolářová

Když se vracím, přemýšlím o tom za sebou.

Když se vracím, přemýšlím o tom, co mohlo být jinak.

Když se vracím, přemýšlím o tom, co bude jinak.

Když se vracím, přemýšlím o tom před sebou.

Návrat může být krutý, když ztratíte rodinu.

Návrat může být krutý, když ztratíte přátele.

Návrat může být krutý, když ztratíte kohokoliv, kdo je vám blízký.

Návrat může být krutý, když zjistíte, že domov už nemáte.

Když se vracíme, bojíme se.

Na konci každé cesty je návrat.

Návratem musíme projít, nelze se mu vyhnout.

Návraty a nenávraty

Jan Horák a Vojtěch Jirásek

Když se vracím, nejásám.

Když se vracím, neslavím.

Když se vracím, vzpomínám.

Když se vracím, očekávám nový začátek.

Návrat může být krutý, i když jste přežili.

Návrat může být krutý, jestliže nikoho nemáte.

Návrat může být krutý, alespoň se snažme, aby nebyl.

Návrat může být krutý, ale může být i osvobozující.

Návrat je někdy i bolestivá zkušenost.

Vrácení do společnosti, do které jste patřili, už
nepřipadá v úvahu...

Jít zpět již nemůžu...

Návraty a nenávraty

Tereza Kalincová & Natálie Dvořáková

Když se vracím, jsem celkem smutná.

Když se vracím, nemám chuť žít.

Když se vracím, nikoho doma nemám.

Když se vracím, jsem úplně sama.

Návrat může být krutý, pro všechny co zůstali.

Návrat může být krutý, když se vrátím sama.

Návrat může být krutý, bolestivý, útrpný a stresující.

Návrat může být krutý, ale můžeš začít znovu.

Byla jsem smutná, byla jsem zklamaná, když jsem doma nikoho nepotkala...

NÁVRAT

Kateřina Maláníková, Miroslav Škvařil

Když se vracím, bývá to radostné,
Když se vracím dnes, je to velmi smutné,
Když se vracím teď po válce,
Když se vracím a nikdo mě doma nečeká.

Návrat může být krutý a smutný,
Návrat může být krutý, a proto se bojím,
Návrat může být krutý, když se vracím sama,
Návrat může být krutý, a proto se nechci vracet.

Válka je nejhorší věc na světě,
Lidi jsou občas stvůry,
Jizvy na těle se zahojí, ale ty na duši ne.

Návrat

Marek Šimek

Milka Harcová

*Když se vracím, jsem šťastný, že jsem doma,
když se vracím, jsem rád, že vidím svůj domov,
když se vracím, cítím se bezpečně,
když se vracím, vzpomínám na to, jaké to kdysi bylo.*

*Návrat může být krutý, když se nemáte kam vrátit,
návrat může být krutý, když se nemáte ke komu vrátit,
návrat může být krutý, když cítíte, že jste sami
návrat může být krutý, když cítíte, že se nemůžete vrátit.*

Návrat dokáže potěšit, ale i rozesmutnit.

Návrat dokáže vrátit, ale i vzít.

Návrat dokáže dodat odvalu, ale i sebrat naději.

NÁVRATY A NENÁVRATY

Nikola Veselská a Klára Omelková

Když se vracím, přemýšlím o tom, co jsem zažila...

Když se vracím, je mi smutno po lidech, které jsem potkala...

Když se vracím, je to někdy bolestné...

Když se vracím, jsem zároveň šťastná...

Návrat může být krutý, když se vracím sama...

Návrat může být krutý, když padám do bezedné propasti...

Návrat může být krutý, když ztrácím se v ní...

Návrat může být krutý, ale už nikdy nezapomenu...

NÁVRATY...

PETRA REDKOVÁ, REBECA TVAROGOVÁ

Když se vracím, ale má rodina ne,

když se vracím, cítím bolest.

Když se vracím, nic už nejde vzít zpět,

když se vracím, cítím strach.

Návrat je krutý, když se nemám kam vrátit,

Návrat je krutý, jestliže mě doma nikdo nečeká.

Návrat je krutý, bolestný a nešťastný.

Návrat je krutý, někdy je lepší se nevrátit.

Jestli se vrátím nebo ne,

už je mi to jedno.

Už nemám pro co žít.

Návrat

Klára Ondrůšková, Lucie Zubalíková

Když se vracím ze školy, nudím se,
když se vracím z hospody, bavím se,
když se vracím z výletu, hroutím se,
když se vracím domů, těším se.

Návrat může být krutý, když nemám s kým se smát.
Návrat může být krutý, když se můžu čeho bát.
Návrat může být krutý, když nemám s kým si hrát.
Návrat může být krutý, když mě nikdo nemá rád.

Když na tebe sedne vina,
nikdo ti nepomůže,
nikdo, jen tvá rodina.

NÁVRAT

Matěj Dvořák, Zdeněk Foltýn

Když se vracím, odcházím z místa, kde jsem byl.
Když se vracím, může mě čekat něco nové
Když se vracím, nemusí to být vždy veselé.

Návrat může být krutý, když se vracím sám.
Návrat může být krutý, když se nemáte za kým vrátit.
Návrat může být krutý, když se nemám vrátit kam.
Když se vracím, vzpomínám.

Návrat může být krutý, když víte, že na to, co jste zažili, nezapomenete.
A tak stále přemýšlím, zda je návrat výhra,
nebo je to jen pokračování noční můry,
noční můry, za kterou může jen lidská hloupost, válka a strach.

NÁVRAT

Lukáš Holešinský a Daniel Dorica

Když se vracím, jsem plný očekávání a strachu,
když se vracím, jsem plný smutku a radosti,
když se vracím, nechápu, co se s tím světem stalo,
když se vracím, jsem rád, že už to mám za sebou,
návrat může být krutý, ale i šťastný,
návrat může být krutý, když se nemáš kam vrátit,
návrat může být krutý, když se nemáš s kým vrátit,
návrat může být krutý, když se nevrátíš do starého života,
návrat je krutý, když se vracíš sám,
návrat je změna života,
návrat je plný smíšených pocitů.

Dveře od nového domu byly stejné, ale zároveň byly jiné ...

Kateřina Maláníková

Když jsem došla k našemu domu, nebyl jako dřív.

Byl jiný, takový nový. Vypadal stejně, ale už to nebylo ono.

Bála jsem se vejít dovnitř, protože jsem věděla, že tam na mě nebude čekat máma s otevřenou náručí a táta s širokým úsměvem.

Už tam nebylo to bezpečí a zázemí.

Vlastně jsem ani neměla chuť se tam vracet, protože by tam na mě čekala spousta vzpomínek...

Můj příběh

Klára Ondrušková

Dveře od našeho domu byly stejné, ale zároveň jiné. Pamatuji si je, jako hnědočervenou dřevěnou bránu do světa radosti a lásky, která voněla po čerstvém dřevě a jarních pupenech. Teď to tu zavánělo strachem a utrpením, kterým si v tomto městě (jestli se tomu tak dá říct) prošel každý.

Náš dům, který se nacházel v zapomenutém koutě na kraji města, nevypadal zrovna nejlíp. Vlastně se divím, že pořád stojí. Byl zchátralý, tmavý, šel z něj strach. Okna, která se ještě nerozbila, při otevření průvanem strašidelně skřípala a vrzala, někdy se mi zdálo, že okno někdo rychle zabouchl a zmizel. Z toho místa mi šel mráz po zádech.

Pomaloučku jsem se přiblížila ke dveřím. Sahala jsem po klice, ale v ten moment ve dveřích něco zaskřípalo a ty se samy pootevřely. Naráz mě ofoukl studený a dusný průvan. Měla jsem strach, strach z vlastního domu. Z domu, ve kterém jsem si jako malá hrávala.

Sáhla jsem na kliku podruhé, ale už se nic nestalo. Opatrně jsem dveře otevřela a nahlédla dovnitř. Neváhala jsem a udělala jeden krok vpřed přes práh.

„Jsem doma,“ pomyslela jsem si, ale stejně jsem měla divný pocit. Stála jsem sama po několika letech před dveřmi do obývacího pokoje. Nevěděla jsem, jestli dělám dobře, ale něco mě táhlo dovnitř. Otevřela jsem tedy rychle dveře (abych si to ještě nestihla rozmyslet) a vtrhla jsem

přímo doprostřed místnosti. Byla tam tma. Zkoušela jsem vypínač, ale žárovka párkrát zablikala a zhasla. Okna byla šedivá, pokrytá prachem a většina z nich byla rozbitá. Zdi byly vybledlé, veškerá omítka již opadala a obrazy ležely poničené na zemi. Dřevěná podlaha, kterou jsem vždy tak ráda leštila, popraskala, zplesnivěla a na ní ležely velké dělové koule či co. Stůl byl vejpůl a ze židlí zbyly jen třísky. A starý krb, ten se rozpadl na cihly.

Ten pohled mě dohnal k slzám. „To není možné,“ pomyslela jsem si „to je snad zlý sen.“ Nevím, jak dlouho jsem stála v koutě a plakala pro ztrátu svého domova, ale až jsem se vzchopila, zaujalo moji pozornost něco úplně jiného. Před hromádkou cihel, které zbyly z krbu, ležela malá fotografie. Byla sice hodně poničená a i rohy měla opálené, ale dalo se z ní poznat, kdo na ní je. Stála jsem tam já v noční košilce, v ruce jsem držela malého plyšového medvídka a vedle mě byla moje starší sestra. Pamatuji si, jak jsme si vždy hrály na učitelky. Dále na fotce stali naši rodiče. Máma na sobě měla sváteční nedělní šaty a táta vojenský oblek.

Nevím, co mě popadlo, ale domov, který mi zničili za války, jsem úplně vypustila z hlavy. Teď mé myšlenky směřovaly k mé rodině...

„Co se s nimi stalo? Uvidím je ještě někdy? A žijí ještě vůbec?“ tyto otázky jsem si opakovala pořád dokola a pořád jsem nedostávala odpověď. Myslím, že se ji ani nedozvím.

Po tomto strašném dnu se můj život docela změnil. Denně jsem si kladla otázky jako: „Jaký má smysl žít život bez lásky?“ nebo „Má mě někdo vůbec ještě rád?“ Dlouho jsem se s tím smířovala, ale nikdy jsem nezapomněla stejně, jako jsem nikdy nepřestala věřit...

NÁVRAT

Viktorie Zaviačičová

Dveře od našeho domu byly stejné a zároveň jiné...

Zavrtím hlavou. *Ne, to jen já jsem jiná. Dveře jsou pořád stejné.* Váhavě natáhnu ruku a jemně do dveří s oprýskaným zeleným nátěrem zatlačím. Uvnitř mě přivítá jen ticho a trocha rozvířeného prachu. Nikdo tu není.

Ale přesto mi to nedá. "Mami? Tati?" zavolám nadějně. Ale odpověď nepřichází.

Zamrkám, abych vyhnala slzy z očí. *Co jsem si to namlouvala?* Už ve chvíli, kdy jsem vystoupila z vlaku, který mě jednou provždy odvezl z Terezína, a oni se stále neukazovali na nástupišti, věděla jsem, že nepřijdou. Cítila jsem to a ten strašný pocit ve chvíli, kdy jsem věděla, že jsem sama, už nikdy neztratím.

Přestože už mě vlak z Terezína odvezl, vzpomínky na něj budu mít vždycky. Na ty špinavé stěny, ze kterých číselna beznadějí a smrt. Děti vyhublé tak, že jsem jim dokázala spočítat žebra. Na vyděšené pohledy ostatních. Na Němce, co na nás míří pistolemi.

A na to jak maminku a tatínka odvedli pryč ode mne. Pamatuju si, jak mi řekli, že všechno bude dobré a ať jsem statečná. To bylo naposledy co jsem je viděla.

Zakloním hlavu a vzpomínky mě nakonec přemůžou. Po tvářích mi stékají horké slzy a odtud na podlahu. A proč to všechno? Kvůli jednomu fanatikovi, který dokázal celému

národu vtlouct do hlavy, že oni jsou ta "lepší rasa" a proto by taky měli vládnout. A že Židé jsou ta "horší rasa" a proto by je měli vyhubit.

A to je nepředstavitelně kruté.

Celou tu dobu jsem si říkala jedno slovo. Proč? Proč chtěl Hitler Židy za každou cenu vyhubit? Proč nás nemohl nechat žít? A jak to, že celému národu nedošlo, jaký je to člověk?

Ale to se už asi nikdy nedozvím. Protože nikdo nemůže vyjádřit, či dokonce vysvětlit myšlenky člověka, který nechal vyvraždit tolik lidí.

A přestože už je po válce, necítím radost. Jen hluboký smutek a jakousi otupělost, které se zbavím až za dlouho. Pořád mám na sobě šedé a špinavé oblečení z Terezína. Rozzlobeně ho ze sebe strhnu a vůbec mi nevadí, když látku roztrhnu.

Naopak, jsem ráda.

Jako každý ve vlaku jsem dostala raneček s oblečením a trochu trvanlivého jídla. Teď si na sebe obleču světle modré šaty. Jsou mi trochu dlouhé, ale to mi nevadí. Pak se podívám na hromádku smutku u mých nohou a rozhodnu se.

Za okamžik už v krbu plápolá oheň a svým žářem stravuje židovskou hvězdu na mé halence a s ní vše, co mi ten hrozný zážitek tak neodkladně připomíná. A jak tak hledím do plápolajících plamenů, něco si uvědomím.

Můj pobyt v Terezíně mě navždy změnil. A teď se musím změnit znovu.

Ale nevadí mi to.

